

Overwintering van *Macrothylacia (Bombyx) rubi* L.

Het is een bekend feit, dat het zeer moeilijk is, de rupsen der bovengenoemde vlindersoort, welke in de heidestreken van ons land zeer gewoon zijn, op normale wijze in gevangenschap te doen overwinteren. Brengt men in het najaar de dan volwassen rupsen in de een of andere afgesloten ruimte, b.v. in eene groote suikerflesch, of in eene kist, voorzien van aarde, of zand, en mos, heide, enz., aldus de natuur zooveel mogelijk nabootsend, dan vindt men in het voorjaar de rupsen dood en wit beschimmeld terug, als men ze buitenshuis plaatst, of binnenshuis vochtig houdt, en verdroogd, als men ze binnenshuis droog houdt.

Nu kan men eene andere methode aanwenden en deze is dikwijls met veel succes door den heer R. A. POLAK toegepast. De rupsen worden dan korten tijd aan de eerste strenge winterkoude blootgesteld en daarna in eene verwarmde omgeving gebracht. Zij spinnen zich dan weldra in en leveren zeer vroeg in het voorjaar de vlinders. Ik bezit verscheidene exemplaren, die ik van den heer POLÁK ontving, en welke in Januari en begin Februari uit de pop kwamen, ja één voorwerp, dat reeds op 31 December verscheen.

In het vorige najaar kwam nu het denkbeeld bij mij op, eens te trachten, de dieren buitenshuis op zoo natuurlijk mogelijke wijze te doen overwinteren, om na te gaan, of aldus geen succes te krijgen zou zijn. Ik plaatste toen rondom eene heidestruik eene zeer groote suikerflesch, waaruit de bodem verwijderd was en die dus een glazen cylinder vormde. De struik stak wel boven de flesch uit, doch ik bond om dit gedeelte een draad, zoodat de struik nergens den bovenrand van het glas raakte en niet zijdelings uitstak. Daar de rupsen niet tegen het glas bleken op te klimmen, konden zij wel boven het glas uit op de hoogste heidetakjes klimmen, doch moesten dan denzelfden weg terug of zich laten vallen, in welke beide gevallen zij steeds weer in de flesch te land kwamen.

Toen de winter naderde, kropen de rupsen in het onder de heideplant aanwezige mos en bladafval en bleven verder

onzichtbaar. De van boven open flesch was natuurlijk volkomen aan alle weersinvloeden blootgesteld.

Eerst op 19 April stelde ik voorzichtig een onderzoek in en zag al spoedig eene levende rups; zij waren dus nog niet ingesponnen. Op 3 Mei herhaalde ik het onderzoek, zag een spinsel, doch ook eene rups, zoodat het inspinnen aan den gang was. Dit kwam geheel overeen met het feit, dat ik op 30 April elders op de heide eenige rupsen had zien rondkruipen, die dan eene plaats ter inspinning zoeken. Een week later nam ik de flesch weg en vond toen drie gave spinsels met flink levende poppen, waarvan de voorlijkste op 26 Mei den vlinder leverde. Daar ik zes rupsen in de flesch geplaatst had, is dus de helft aldus met succes den winter doorgekomen, wat eene goede uitkomst is, als men bedenkt, dat in de natuur de overwinterde rupsen in het voorjaar ook heel wat zeldzamer zijn dan de zeer veel voorkomende najaarsrupen vóór de overwintering. Van de ontbrekende rupsen heb ik enkele restanten teruggevonden; zij waren niet beschimmeld, doch geheel verteerd.

Op grooter schaal zou men deze methode kunnen toepassen door b.v. glasruiten om meerdere heideplanten te plaatsen; hout kan daarvoor niet dienen, daar de dieren daartegen opklimmen en ontvluichten. In elk geval kan men op deze manier de dieren zonder moeite tot ontwikkeling brengen en verschijnen de vlinders dan op den normalen tijd, namelijk in de tweede helft van Mei en in Juni.

Putten.

J. TH. OUDEMANS.

De pop van *Pararge megaera* L.

Naschrift.

Over de pop van dezen vlinder deelde ik een en ander op de wintervergadering der Ned. Ent. Ver., gehouden op 16 Februari 1919, zie Verslag p. XV—XVI, en vervolgens in de Ent. Ber. van 1 Mei 1919, p. 151—152, mede. In de eerstgenoemde mededeeling vermeldde ik o. a., wat SEPP er over schrijft, zoomede wat HOFMANN in „Die Raupen der Gross-Schmetterlinge Europas”